

راه لاجورد دهلیز ترانزیتی بدیل برای افغانستان

پیوسته به گذشته در مسایل اقتصادی

افغانستان محاط به خشکه سالهای متمادی است که برای ترانسپورت کالاهای تجارتی به یگانه بندر بحری کراچی در پاکستان وابسته است که بشکل ترانزیت اموال وارداتی و یاصدراتی افغانستان از خاک پاکستان عبور کرده و از طریق بندر کراچی به کشورهای خارج بارگیری میشود. و پاکستان راه ترانزیتی کراچی را سالهاست که به حیث یک حربه سیاسی و اقتصادی در مقابل افغانستان استفاده میکند.

در این اواخر بندر بحری چابهار در ایران بازسازی و بتدریج توسعه کرده است و هند برای تاسیسات بندری چابهار کمک و سرمایه گذاری نموده و هدف از کمک هند به چابهار از سببی است که از طریق بندر چابهار اموال خود را از مسیر افغانستان به کشورهای آسیای میانه برساند. و ایران هم سعی دارد که برای توسعه چابهار برای کشورهای هند و افغانستان سهولت های ترانزیتی را ایجاد نماید و حتی دوسال قبل دولت ایران برای اموال افغانستان یک ساحه ای را که نزدیک به بندر چابهار است به مبلغ فی متر مربع ۵۰ سنت بطور اجاره در اختیار اداره گمرکی افغانستان بگذارد که کالاهای افغانستان بعد از تخلیه کشتی های باربری به این ساحه به منظور نگهداری و حفاظت که از جانب مامورین افغانستان مدیریت میشود انتقال داده شود و بعد به ترتیب توسط وسایل ترانسپورتی بشکل ترانزیت بصوب افغانستان نقل داده میشود و در این روزها هم عبدالله عبدالله رئیس اجرائی به دعوت دولت ایران با یک هیئت بلند پایه به این کشور سفر میکند و از بندر چابهار بهار نیز دیدن خواهد نمود و شاید مفاهمه های ترانسپورتی بین هیئت افغانستان و مسئولین اداری بندر چابهار صورت گیرد و ممکن توافقنامه ترانسپورتی بین افغانستان و ایران به امضا خواهد برسد.

راه دیگر ترانسپورتی که شاید یک راه بدیل دیگر برای واردات و صادرات افغانستان گردد و افغانستان را به اروپا از این طریق وصل میکند دهلیز ترانزیتی لاجورد است و دهلیز ترانزیتی لاجورد در اثر ابتکار و پیشنهاد وزارت خارجه افغانستان با کشورهای ذی دخل که ترکمنستان، آذربایجان و کشور جارجیا و ترکیه در آن شامل است در میان گذاشته شد و کشورهای متذکره نیز به این پیشنهاد وزارت خارجه افغانستان موافقه نمودند، پاکستان و ترکمنستان موافقه نامه ترانزیتی قبلاً امضا شده بود و هفته قبل آقای اشرف غنی به کشور آذربایجان و ترکیه سفر نمود که در ضمن مسایل دیگر سیاسی موافقه نامه ترانزیتی را به امضا رسانید.

دهلیز ترانزیتی لاجورد از بنادر آقینه در ولایت فاریاب و بندر سرحدی تورغند در ولایت هرات توسط لاری های باربری افغانستان به شهر سرحد آباد انتقال داده میشود و توسط خط ریل بارگیری و از طریق عشق آباد به بندر آبی ترکمن باشی و از آنجا به گذشتن از بحیره خزر (بحیره کسپین) به بندر باتو در آذربایجان انتقال میابد و سپس توسط قطار آهن از کشور گرجستان گذشته و در بندر پوتی و باتو در بحیره سیاه رسیده و از آنجا به شهر قادسیه ترکیه و بندر استانبول به اروپا میرود.

دهلیز ترانزیتی لاجورد مراحل ابتدائی را طی نموده و نسبت به هربندر تجارتی دیگر دهلیز لاجورد به اروپا نزدیکتر است و اهمیت این راه ترانزیتی وقتی تثبیت خواهد شد که تاجران افغانستان برای انتقال کالاهای تجارتی خود از راه لاجورد استفاده نمایند. و در آینده دیده شود که انتقال اموال از نظروقت و زمان، مصارف ترانسپورتی و حفاظت کالاهای تجارتی یک مفدیت اقتصادی را برای تاجران به بار خواهد آورد یا خیر؟.

در مصاحبه های که مسئولین اطاق های تجارت با رسانه ها نموده از شاهراه زمرد نیز تذکر گرفته ولی به تفصیل توضیحات داده نشده که راه زمرد ضمیمه راه لاجورد است که به شهر هرات وصل میشود و یا اینکه خط آهنی است که از ترکمنستان به داخل افغانستان در بخش شمال کشور که از ولایت بلخ گذشته به قندز و آنجا به داخل تاجکستان امتداد می یابد. در این مورد بانیست برای وضحات موضع معلومات بیشتر ارائه کند.

راجع به شاهراه های ترانزیتی مضامین ذیل در شبکه های اجتماعی انترنتی توسط نویسنده به نشر رسیده که در آرشیف بعضی از این شبکه ها برای معلومات مزید موجود است.

۱ - موافقه نامه نافرجام ترانزیتی و اقتصادی اپتا بین افغانستان و پاکستان

۲ - بررسی دشواری های شاهراه ترانزیتی از طریق باریکه و اخان

۳ - دشواری های راه ترانزیتی با کشورهای همسایه

۴ - بازگشائی خط آهن در شمال و انکشاف شاهراه جدید ترانزیتی

۵ - فروپاشی سیاست ترانزیتی پاکستان